

www.pwc.com.tr

e-Dönüşüm Bülteni 2024/14

e-Defter Saklama, e-Defter Uygulaması Web Servis, e-Defter Uygulama Kılavuzları Güncellendi

22 Mayıs 2024

Özet

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 22/05/2024 tarihinde edefter.gib.gov.tr adresinde yayımlanan duyurular ile birlikte e-Defter Saklama Kullanıcı Kılavuzu, e-Defter Uygulaması Web Servis Kılavuzu, e-Defter Uygulama Kılavuzu güncellenmiştir.

Kapsam

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 22/05/2024 tarihinde edefter.gib.gov.tr adresinde yayımlanan duyurular ile e-Defter Saklama Kullanıcı Kılavuzu, e-Defter Uygulaması Web Servis Kılavuzu, e-Defter Uygulama Kılavuzu güncellenmiştir.

-Güncellenen **e-Defter Saklama Kullanıcı Kılavuzuna** “2. e-Defter ve Berat Dosyalarının İkincil Kopyalarının Saklama İşlem Adımları” bölümü güncellenmiştir. Güncellenen bölümle birlikte;

e-Defter uygulamasında yapılan geliştirme ile birlikte, **22.5.2024 tarihi itibarıyla** yüklenecek paketler için geçerli olmak üzere; e-Defter ve berat dosyalarının “eşanlı olarak” Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda;

- **Belirtilen tarihten önce** e-Defter uygulamasına yüklenmiş olan berat dosyalarına ilişkin e-defter ve GİB onaylı berat dosyalarının, bu kılavuzda belirtildiği şekilde e-Defter Saklama Uygulaması üzerinden Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gerekmektedir.
- **Belirtilen tarihten sonra** e-defter ve berat dosyaları, Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine **eşanlı olarak** yüklenecektir. Söz konusu tarihten sonra yüklenen paketlere ilişkin e-Defter dosyalarının ve berat dosyalarının yüklenmesi işlemi **e-Defter Saklama Uygulaması üzerinden yapılmayacaktır.**

e-Defter Uygulamasına Dahil Olan Mükellefler ve Uyumlu yazılım Firmalarının dikkatine yayımlanan duyuruda;

21.05.2024 tarihli yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:4) ile elektronik defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin **süreler uzatılmıştır**; e-Defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının veya defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen Meslek Mensuplarının “Mali Mührü” ya da “Nitelikli Elektronik Sertifikası” ile imzalanması/onaylanması ve defter ve berat dosyalarının bunlar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenebilmesi için Dijital Vergi Dairesi üzerinden **muafakatname verme imkânı** getirilmiştir.

“e-Defter Muafakatname İşlemleri” Dijital Vergi Dairesi üzerinden kullanıma açılmıştır. e-Defter ve berat dosyalarının imzalanmasına, onaylanmasına ve yüklenmesine ilişkin olarak verilecek muafakatname ile Meslek Mensupları ve Uyumlu yazılım firmaları, mükelleflerinin elektronik defter ve berat dosyalarını kendi mali mühürleri ya da elektronik imzaları ile imzalayıp Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yükleyebilecektir.

e-Defter dosyalarının ve berat dosyalarının “eşanlı olarak” e-Defter uygulaması üzerinden veya web servis aracılığıyla, Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesine ilişkin iş ve işlemler e-Defter Uygulama Kılavuzunda açıklanır.

-Güncellenen **e-Defter Uygulama Kılavuzunda** “C. ELEKTRONİK DEFTERE AİT OLUŞTURMA SÜREÇLERİ” bölümünde **elektronik defter ve berat dosyalarının eşanlı olarak Başkanlık Sistemlerine yüklenmesine yönelik açıklamalara** yer verilmiştir.

e-Defter Muafakatname işlemi hakkında açıklamalara yer verilen “**F. MUFAKATNAME İŞLEMLERİ**” başlıklı yeni bir bölüm eklenmiştir. Eklenen bölüm ile birlikte;

1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinin (4.3.7.) numaralı fıkrasında yer alan düzenleme uyarınca, mükellefler tarafından Dijital Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda verilen muvafakatnamede belirtilmesi kaydıyla, e-Defter ve berat dosyalarının Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarının veya defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensuplarının “Mali Mührü” ya da “Nitelikli Elektronik Sertifikası” ile imzalanması/onaylanması ve defter ve berat dosyalarının bunlar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesi mümkün bulunmaktadır.

Yazılım uyumluluk onayı verilen yazılım firmalarına ya da meslek mensuplarına (Defter tutma hususunda 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yetki verilen meslek mensubu) e-Defter ve berat dosyaları için imzalama ve yükleme izninin verilmesi, mükelleflerin bu işlemlerden doğan hukuki ve cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

e-Defter ve berat dosyalarının imzalanmasına, Başkanlık sistemlerine yüklenmesine ilişkin olarak verilecek muvafakatname ile yapılacak yetkilendirme işlemleri Dijital Vergi Dairesi üzerinden “e-Defter Muvafakatname Kullanım Kılavuzu”nda (<https://dijital.gib.gov.tr/Kilavuzlar#0> adresinde yayınlanan) belirtilen şekilde gerçekleştirilebilecektir.

e-Defter Muvafakatname işlemlerinde;

- Uyumlu yazılım firması ya da meslek mensubu seçeneklerinden sadece biri için muvafakatname verilebilecektir.
- Uyumlu yazılım firması seçeneğinin tercih edilmesi durumunda 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği kapsamında Başkanlığımızdan uyumluluk onayı alan yazılım firmalarından biri seçilebilecektir.
- Meslek mensubu seçeneğinin tercih edilmesi durumunda, meslek mensubu ile mükellef arasında aktif Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunması gerekmektedir. Mükellef ile meslek mensubu arasında muvafakatname olmasına rağmen, aracılık ve sorumluluk sözleşmesinin iptal edilmesi durumunda, iptal tarihi itibarıyla verilen muvafakatname geçersiz olacaktır.
- Defter ve berat dosyalarının imzalanması ve Başkanlık sistemlerine yüklenmesi işlemleri, muvafakatname verilen uyumlu yazılım firması ya da meslek mensubu tarafından muvafakatname tarihi itibarıyla yapılabilecektir. Söz konusu muvafakatname iptal edilmediği sürece geçerli kabul edilecektir.
- Aktif bir muvafakatname bulunduğu sürece ikinci bir muvafakatname verilmesi mümkün bulunmamaktadır. Yeni bir muvafakatnamenin verilebilmesi için mevcut muvafakatnamenin iptal edilmesi gerekmektedir.
- Muvafakatname verilen uyumlu yazılım firması ya da meslek mensubu tarafından kanuni süre içerisinde paket silme işlemi yapılabilecektir.
- Muvafakatname verilen uyumlu yazılım firması ya da meslek mensubu kendi mali mührü ya da elektronik imzası ile “e-Defter Uygulaması”na giriş yaparak “Muvafakatname İşlemleri” menüsünden verilen muvafakatnamenin detaylarını görebilecek, aynı uygulama üzerinden tarafına muvafakatname veren mükelleflerin paketlerini yükleyebilecek, kanuni sürede silebilecek ve paket durumlarını sorgulayabileceklerdir.
-

-Güncellenen **e-Defter Uygulaması Web Servis Kılavuzu** ile birlikte “1-Giriş, 2-e-Defter Beratlarının Başkanlık Sistemine Aktarım, 3-Webservis Testleri, 4-Hata Kodları ve Açıklamaları” bölümlerinde elektronik defter ve berat dosyalarının Başkanlık sistemlerine eşanlı olarak yüklenebilmesi amacıyla yapılan geliştirmeler için ilgili alanlar güncellenmiştir.

1-Giriş bölümünde;

“Elektronik defter ve berat dosyalarının oluşturulması ve mali mühürle ya da nitelikli elektronik sertifika ile imzalanması, e- Defter Uygulaması aracılığı ile Başkanlık sistemine yüklenmesi ve Başkanlık onaylı berat dosyalarının indirilmesi ile ilgili işlemler ve teknik kurallar e-Defter Paketi içerisinde yer alan kılavuzlarda anlatılmaktadır.”

2-e-Defter Beratlarının Başkanlık Sistemine Aktarım bölümünde;

e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler; kılavuzlarda belirtilen hususlara ve e-Defter paketinde yayımlanan şema ve şematron kurallarına uygun olarak uyumlu yazılım firmalarının oluşturdukları defter ve berat dosyalarını <https://edefter.gib.gov.tr/> adresi üzerinden Başkanlık sistemine yükleyebilmektedirler. Mükelleflerin elektronik defter ve berat dosyalarını, 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde belirtilen sürelerde oluşturup, nitelikli elektronik sertifika veya mali mühür ile imzalayarak Başkanlık sistemine yüklemesi gerekmektedir.

Elektronik Defter ve berat dosyaları Başkanlık sistemine e-Defter uygulaması üzerinden veya webservis aracılığıyla yüklenebilmektedir. Başkanlığın belirlediği webservis tanımları doğrultusunda Başkanlıktan onay almış (<https://www.edefter.gov.tr/edefteruyumluyazilimler.html> adresinde yayımlanan) uyumlu yazılım firmaları, dosyaları göndermek için e-Defter webservis istemcisi hazırlayabileceklerdir.

Web servis tanımı aşağıdaki linklerde mevcuttur:

Webservice wsdl adresi: <https://edefter.gib.gov.tr/edefter/services/EDefterWsPort/edefter.wsdl>

Webservice adresi: <https://edefter.gib.gov.tr/edefter/services/EDefterWsPort>

Webservis tanımında sendDocumentFile, receiveDocumentFile ve getBatchStatus olmak üzere üç metot bulunmaktadır. Bu methodlar e-Defter Uygulaması Web Servis Kılavuzunda 2.1, 2.2 ve 2.3 bölümlerinde detaylı olarak açıklanmıştır.

3-Webservis Testleri bölümünde;

Test ortamında bazı yetki kontrolleri atlanmıştır. Gerçek ortamda web servis ile defter ve berat dosyaları yüklenirken bu kontrollere dikkat edilmelidir.

1. Test ortamında yüklenen defter ve berat dosyalarının içindeki sourceApplication alanına sadece format olarak bakılmakta, bu alanda yazılan uyumlu yazılım firması bilgileri kontrol edilmemektedir. Gerçek ortamda yüklenen defter ve berat dosyalarının sourceApplication alanına Başkanlığımızdan onay almış uyumlu yazılım programlarından birinin yazılması gerekmektedir.
2. Test ortamında paket yüklemek için testmatik yetkisi yeterlidir. Test ortamında paket

yükleyenin (SOAP mesajındaki imza sahibi) uyumlu yazılım firması olup olmadığının kontrolü yapılmamaktadır. Yazılımların, gerçek ortamda web servis ile paket yükleyebilmesi için test aşamalarını başarılı geçerek Başkanlıktan onay almış olması gerekmektedir.

3. Test ortamında yüklenen paketin sahibinin (paketin üstündeki VKN/TCKN) defter kullanıcısı olup olmadığına bakılmamaktadır. Elektronik defter mükellefi olmayan birine ait test paketleri test sisteminde yüklenebilir, ancak gerçek ortamda defter ve berat dosyalarında yer alan VKN veya TCKN sahibinin elektronik defter uygulamasında kayıtlı olması gerekmektedir.

4-Hata Kodları ve Açıklamaları bölümünde; “114-Bu mükellef şu anda paket yükleyemez.” hata kodu olarak eklenmiştir.

İlgili duyurulara aşağıdaki bağlantılar yardımıyla ulaşabilirsiniz.

<https://www.edefer.gov.tr/anasayfa.html>

<https://www.edefer.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/e-Defter Uygulama Kilavuzu V.1.11.pdf>

<https://www.edefer.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/e-Defter Saklama Kullan%C4%B1c%C4%B1 Kilavuzu V.1.3.pdf>

<https://www.edefer.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/e-Defter Uygulaması Web Servis Kilavuzu V.1.7.pdf>

Saygılarımızla,

Kontak :Cenk ULU

Unvan : PwC Türkiye Kıdemli Şirket Ortağı

E-posta: cenk.ulul@pwc.com

Yasemin Bekgöz

Unvan: PwC Türkiye Şirket Ortağı

E-posta: yasemin.bekgoz@pwc.com

Ömer Bilir

Unvan: PwC Türkiye Şirket Ortağı

E-posta: omer.bilir@pwc.com